

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 1 päivänä heinäkuuta 2016

533/2016

Laki

vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista annetun lain (617/2009) 4 ja 5 §,

muutetaan lain nimike, 1 ja 2 §, 2 luvun otsikko, 6 §, 7 §:n 1 momentti, 8 §, 9 §:n 1 momentti, 10 §, 13 §:n 1 momentti, 14 §, 15 §:n otsikko ja 1 momentin johdantokappale, 16 §, 17 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti, 19 §:n 1 momentin 8 kohdan ruotsinkielinen sanamuoto, 20 §:n otsikko ja 3 momentti, 21, 22 ja 24 §, 25 §:n 1—3 momentti, 26 §, 4 luvun otsikko, 28—42 §, 43 §:n 1 momentti, 44 §:n 1 momentti, 45 §:n 1 momentti sekä 46, 47 ja 49 §,

sellaisina kuin niistä ovat 2 ja 6 § osaksi laissa 139/2015, 7 §:n 1 momentti ja 17 §:n otsikko ja 1 ja 2 momentti laissa 139/2015 sekä 49 § laissa 997/2015, ja

lisätään lakiin uusi 7 a, 7 b, 8 a ja 17 a §, 39 §:n edelle uusi luvun otsikko ja lakiin uusi 42 a—42 c, 45 a ja 49 a § seuraavasti:

Laki

vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista

1 §

Soveltaisala

Tässä laissa säädetään vahvasta sähköisestä tunnistamisesta sekä tunnistuspalveluiden tarjoamisesta palveluntarjoajille, yleisölle ja toisille tunnistuspalvelun tarjoajille.

Tässä laissa säädetään sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014, jäljempänä *sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annettu EU:n aset*us, säännösten noudattamisen valvonnasta ja annetaan mainittua asetusta täydentäviä säännöksiä. Tässä laissa säädetään lisäksi tunnistus- ja luottamuspalvelujen vaatimustenmukaisuuden arvioinnista.

Euroopan komissiolle ilmoitettaviin rajat ylittäviin tunnistusjärjestelmiin sovelletaan tätä lakia vain, jollei sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetusta EU:n asetuksesta muuta johdu.

Lakia ei sovelleta yhteisön sisäiseen tunnistamiseen käytettävien palveluiden tarjontaan. Lakia ei sovelleta myöskään yhteisöön, joka käyttää omaa tunnistusmenetelmäänsä omien asiakkaidensa tunnistamiseen omissa palveluissaan.

HE 74/2016
LiVM 18/2016
EV 103/2016

Euroopan parlamentin ja neuvoston aset

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *vahvalla sähköisellä tunnistamisella* sellaista henkilön, oikeushenkilön tai oikeushenkilöä edustavan luonnollisen henkilön yksilöimistä ja tunnisteen aitouden ja oikeellisuuden todentamista sähköistä menetelmää käyttäen, joka täyttää sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen 8 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetun korotetun varmuustason tai mainitun kohdan c alakohdassa tarkoitetun korkean varmuustason vaatimukset;
 - 2) *tunnistusvälineellä* sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen 3 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua sähköisen tunnistamisen menetelmää;
 - 3) *tunnistuspalvelun tarjoajalla* tunnistusvälityspalvelun tarjoajaa tai tunnistusvälineen tarjoajaa;
 - 4) *tunnistusvälineen tarjoajalla* palveluntarjoajaa, joka tarjoaa tai laskee liikkeelle vahvan sähköisen tunnistamisen tunnistusvälineitä yleisölle sekä tarjoaa tunnistusvälineitään tunnistusvälityspalvelun tarjoajalle välitettäväksi luottamusverkostossa;
 - 5) *tunnistusvälityspalvelun tarjoajalla* palveluntarjoajaa, joka välittää vahvan sähköisen tunnistamisen tunnistustapahtumia sähköiseen tunnistukseen luottavalle osapuolelle;
 - 6) *tunnistusvälineen haltijalla* luonnollista henkilöä ja oikeushenkilöä, jolle tunnistuspalvelun tarjoaja on sopimukseen perustuen antanut tunnistusvälineen;
 - 7) *ensitunnistamisella* tunnistusvälineen hakijan henkilöllisyyden todentamista välineen hankkimisen yhteydessä;
 - 8) *varmenteella* sähköistä todistusta, joka todentaa henkilöllisyyden tai todentaa henkilöllisyyden ja liittää luottamuspalvelun todentamistiedot luottamuspalvelun käyttäjään ja jota voidaan käyttää vahvassa sähköisessä tunnistamisessa ja luottamuspalveluissa;
 - 9) *varmentajalla* luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa varmenteita yleisölle;
 - 10) *luottamusverkostolla* Viestintävirastoon ilmoituksen tehneiden tunnistuspalvelun tarjoajien verkostoa;
 - 11) *vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksella* Viestintäviraston hyväksymää tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkinavalvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 13 kohdassa tarkoitettua elintä, joka on akkreditoitu mainitun asetuksen mukaisesti.
- Tässä laissa sähköisellä allekirjoituksella, luottamuspalvelulla, kehittyneellä sähköisellä allekirjoituksella, sähköisen tunnistamisen järjestelmällä sekä luottavalla osapuolella tarkoitetaan samaa kuin sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen 3 artiklassa.

2 luku

Lain pakottavuus ja henkilötietojen käsittely

Tunnistuspalvelun tarjoaja saa käsitellä tunnistusvälineen liikkeelle laskemisessa, palvelun ylläpidossa sekä tunnistustapahtuman toteuttamisessa tarvittavia henkilötietoja henkilötietolain (523/1999) 8 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa säädetyillä perusteilla. Luottamuspalveluja tarjoava varmentaja saa samoilla perusteilla käsitellä varmenteen

myöntämisessä ja ylläpidossa tarvittavia henkilötietoja sekä kerätä henkilötietoja henkilöltä itseltään.

Tunnistusvälityspalvelun tarjoajalla on oikeus tunnistuksen välityspalvelua tarjotessaan luovuttaa henkilötietoja sähköiseen tunnistukseen luottavalle osapuolelle, jos luottavalla osapuolella on lain perusteella oikeus käsitellä henkilötietoja.

Henkilötietoja saa käsitellä muussa kuin 1 momentissa mainitussa tarkoituksessa ainoastaan henkilötietolain 8 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetyillä perusteilla.

Tunnistuspalvelun tarjoajan ja luottamuspalveluja tarjoavan varmentajan tulee tarkastessaan hakijan henkilöllisyyden vaatia hakijaa ilmoittamaan henkilötunnuksensa. Tunnistuspalvelun tarjoaja ja luottamuspalveluja tarjoava varmentaja saavat käsitellä henkilötunnusta rekistereissään 1 momentissa mainitussa tarkoituksessa. Henkilötunnuksen saa sisällyttää tunnistusvälineeseen tai varmenteeseen, jos välineen tai varmenteen tietosisältö on ainoastaan sellaisen tahon saatavilla, jolle se on välttämätöntä palvelun toteuttamiseksi. Henkilötunnus ei saa olla saatavissa julkisesta hakemistosta.

Henkilötietojen käsittelystä säädetään lisäksi 19 ja 24 §:ssä sekä henkilötietolaissa.

7 §

Väestötietojärjestelmän tietojen käyttäminen

Tunnistusvälineen tarjoajan ja luottamuspalvelua tarjoavan varmentajan on hankittava ja päivitettävä luonnollisen henkilön tunnistuspalvelun tarjoamiseksi tarvitsemansa tiedot väestötietojärjestelmästä. Tämän lisäksi tunnistuspalvelun tarjoajan on varmistettava, että sen tunnistuspalvelun tarjoamiseksi tarvitsemat tiedot ovat ajan tasalla väestötietojärjestelmän tietojen kanssa.

7 a §

Yritys- ja yhteisörekisterien tietojen käyttäminen

Tunnistusvälineen tarjoajan ja luottamuspalvelua tarjoavan varmentajan on hankittava ja päivitettävä oikeushenkilön tunnistuspalvelun tarjoamiseksi tarvitsemansa tiedot yritys- ja yhteisörekistereistä. Tämän lisäksi tunnistuspalvelun tarjoajan on varmistettava, että sen tunnistuspalvelun tarjoamiseksi tarvitsemat tiedot ovat ajan tasalla yritys- ja yhteisörekisterien tietojen kanssa.

7 b §

Tieto passin tai henkilökortin voimassaolosta

Tunnistuspalvelun tarjoajalla on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä teknisen käyttöyhteyden avulla poliisin hallintoasiain tietojärjestelmässä oleva tieto ensitunnistamisessa käytettävän passin tai henkilökortin voimassaolosta.

8 §

Sähköisen tunnistamisen järjestelmälle asetettavat vaatimukset

Sähköisen tunnistamisen järjestelmän on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- 1) tunnistusmenetelmän perustana on 17 ja 17 a §:n mukainen tunnistaminen, jota koskevat tiedot ovat jälkikäteen 24 §:n mukaisesti tarkastettavissa;
- 2) tunnistusmenetelmällä voidaan yksiselitteisesti tunnistaa tunnistusvälineen haltija siten, että teknisten vähimmäiseritelmien ja -menettelyjen vahvistamisesta sähköisen tunnistamisen menetelmien varmuustasojen varten sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin

transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/20148 artiklan 3 kohdan mukaisesti annettussa komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/1502, jäljempänä *sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetus*, liitteen kohdissa 2.1.2, 2.1.3 ja 2.1.4 vähintään korotetulle varmuustasolle säädetty edellytykset täyttyvät;

3) tunnistusmenetelmällä voidaan varmistua, että ainoastaan tunnistusvälineen haltija voi käyttää välinettä siten, että sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdissa 2.2.1 ja 2.3 vähintään korotetulle varmuustasolle säädetty edellytykset täyttyvät;

4) tunnistusjärjestelmä on turvallinen ja luotettava siten, että sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdissa 2.2.1, 2.3.1 ja 2.4.6 vähintään korotetulle varmuustasolle säädetty edellytykset täyttyvät ottaen huomioon kulloinkin käytettävissä olevaan tekniikkaan liittyvät tietoturvallisuusuhat sekä tunnistuspalvelun tarjoamiseen käytettävät tilat ovat turvallisia sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdassa 2.4.5 säädetyllä tavalla;

5) tietoturvallisuuden hallinnasta on huolehdittu siten, että sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdan 2.4 johdanto-osassa ja kohdissa 2.4.3 ja 2.4.7 vähintään korotetulle varmuustasolle säädetty edellytykset täyttyvät.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä palvelun tarjoamista palvelukohtaisesti siten, että tunnistuspalvelun tarjoaja ilmoittaa tunnistuspalvelua käytävälle palveluntarjoajalle tunnistusvälineen haltijan salanimen tai ainoastaan rajoitetun määrän henkilötietoja.

8 a §

Tunnistusmenetelmässä käytettävät todentamistekijät

Tunnistusmenetelmässä on käytettävä vähintään kahta seuraavista todentamistekijöistä:

- 1) tiedossa oloon perustuvaa todentamistekijää, jonka henkilön on osoitettava olevan tiedossaan;
- 2) hallussapitoon perustuvaa todentamistekijää, jonka henkilön on osoitettava olevan hallussa;
- 3) luontaista todentamistekijää, joka perustuu johonkin luonnollisen henkilön fyysiseen ominaisuuteen.

Jokaisessa tunnistusmenetelmässä on käytettävä sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdassa 2.3.1 tarkoitettua sellaista dynaamista todentamista, joka muuttuu jokaisessa uudessa henkilön ja hänen henkilöllisyytensä varmentavan järjestelmän välillä tapahtuvassa todentamistapahtumassa.

9 §

Tunnistuspalvelun tarjoajalle asetettavat vaatimukset

Tunnistuspalvelun tarjoajana olevan oikeushenkilön tai sen lukuun toimivan luonnollisen henkilön, palveluntarjoajana olevan yhteisön tai säätiön hallituksen tai hallintoneuvoston jäsenten ja varajäsenten, toimitusjohtajan, vastuunalaisen yhtiömiehen sekä muussa näihin rinnastettavassa asemassa olevien on täytettävä seuraavat edellytykset:

- 1) heidän pitää olla täysi-ikäisiä;
- 2) he eivät saa olla konkurssissa;
- 3) heidän toimintakelpoisuutensa ei saa olla rajoitettu.

— — — — —

10 §

Tunnistuspalvelun tarjoajan velvollisuus ilmoittaa toiminnan aloittamisesta

Suomeen sijoittautuneen tunnistuspalvelun tarjoajan on ennen toiminnan aloittamista tehtävä kirjallinen ilmoitus Viestintävirastolle. Ilmoituksen voi tehdä myös sellainen tunnistusvälineen tarjoajien yhteenliittymä, jonka hallinnoimaa palvelua on pidettävä yhtenä tunnistuspalveluna.

Ilmoituksessa on oltava:

- 1) palveluntarjoajan nimi;
- 2) palveluntarjoajan täydelliset yhteystiedot;
- 3) tiedot tarjottavista palveluista;
- 4) selvitykset hakijaa ja hakijan toimintaa koskevien 8, 8 a, 9, 13 ja 14 §:ssä säädettyjen vaatimusten täyttymisestä;
- 5) vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen, muun ulkoisen arviointilaitoksen taikka sisäisen tarkastuslaitoksen laatima tarkastuskertomus riippumattomasta arvioinnista 29 §:n mukaisesti;
- 6) muut valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot.

Tunnistuspalvelun tarjoajan on viipymättä ilmoitettava 2 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuneista muutoksista kirjallisesti Viestintävirastolle. Ilmoitus on tehtävä myös toiminnan lopettamisesta sekä toimintojen siirtymisestä toiselle palveluntarjoajalle.

13 §

Tunnistuspalvelun tarjoajan yleiset velvollisuudet

Tunnistuspalvelun tarjoajan tunnistamiseen liittyvien tietojen säilyttämisen, henkilökunnan ja alihankintana käyttämien palvelujen tulee täyttää sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdissa 2.4.4 ja 2.4.5 vähintään korotetulle varmuustasolle säädetty vaatimukset. Lisäksi tunnistuspalvelun tarjoajalla tulee olla kattava suunnitelma tunnistuspalvelun päättämisen varalta.

— — — — —

14 §

Tunnistusperiaatteet

Tunnistuspalvelun tarjoajalla on oltava tunnistusperiaatteet, joissa määritellään tarkemmin, kuinka palveluntarjoaja täyttää tässä laissa säädetty velvollisuutensa. Erityisesti on määriteltävä tarkemmin, kuinka tunnistusvälineen tarjoaja toteuttaa 17 ja 17 a §:ssä tarkoitettun tunnistamisen tunnistusvälinettä myönnettäessä.

Lisäksi tunnistusperiaatteissa on oltava keskeiset tiedot:

- 1) palveluntarjoajasta;
- 2) tarjottavista palveluista ja niiden hinnoista;
- 3) kaikista sovellettavista ehdoista;
- 4) palveluun liittyvistä tietosuojaperiaatteista;
- 5) palveluntarjoajan tärkeimmistä yhteistyökumppaneista;
- 6) 29 §:n mukaisesta vaatimustenmukaisuuden arvioinnista;
- 7) muista merkityksellisistä seikoista, joiden perusteella palveluntarjoajan toimintaa ja luotettavuutta voidaan arvioida.

Jos tunnistusvälineillä voidaan tehdä sähköisiä allekirjoituksia tai kehittyneitä sähköisiä allekirjoituksia, tunnistuspalvelun tarjoajan on annettava tieto myös niiden toteuttamismenetelmästä, tasosta ja turvallisuustekijöistä.

Tunnistuspalvelun tarjoajan on pidettävä tunnistusperiaatteet yleisesti saatavilla ja ajantasaisina.

15 §

Tunnistusvälineen tarjoajan tiedonantovelvollisuus ennen sopimuksen tekemistä

Tunnistusvälineen tarjoajan on ennen tunnistusvälineen hakijan kanssa tehtävän sopimuksen tekemistä annettava hakijalle tiedot:

— — — — —

16 §

Tunnistuspalvelun tarjoajan velvollisuus ilmoittaa toimintaan ja tietojen suojaamiseen kohdistuvista uhkista tai häiriöistä

Tunnistuspalvelun tarjoajan on salassapitosäännösten estämättä ilmoitettava ilman aiheutonta viivästystä tunnistuspalveluunsa luottaville osapuolille, tunnistusvälineiden haltijoille, muille luottamusverkostossa toimiville sopimuspuolilleen sekä Viestintävirastolle palvelun toimivuuteen, tietoturvaan tai sähköisen henkilöllisyyden käyttöön kohdistuvista merkittävistä uhkista tai häiriöistä. Viestintävirasto voi teknisesti välittää tietoja luottamusverkostossa osapuolten välillä ilmoittajan lukuun sen estämättä, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään.

Jos uhka tai häiriö kohdistuu henkilötietolain 32 §:ssä tarkoitettuun tietojen suojaamiseen, tunnistuspalvelun tarjoajan on ilmoitettava asiasta myös tietosuojavaltuutetulle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa on kerrottava niistä toimista, joita eri tahoilla on käytettävissään uhkien tai häiriöiden torjumiseksi sekä näistä toimenpiteistä aiheutuvista arvioiduista kustannuksista.

Tunnistuspalvelun tarjoaja saa käyttää tämän pykälän nojalla saatuja toista tunnistuspalvelun tarjoajaa koskevia tietoja vain tässä pykälässä tarkoitettuihin uhkiin tai häiriöihin varautumiseen sekä häiriötilanteiden selvittämiseen. Tietoja saavat tunnistuspalvelun tarjoajan palveluksessa käsitellä ainoastaan ne, jotka tarvitsevat tietoja välttämättä työssään. Tietoja on muutoinkin käsiteltävä siten, ettei toisen tunnistuspalvelun tarjoajan liikesalaisuuksia vaaranneta.

Tunnistuspalvelun tarjoaja, joka aiheuttaa 4 momentin vastaisella menettelyllä vahinkoa toiselle tunnistuspalvelun tarjoajalle, on velvollinen korvaamaan menettelystään aiheutuvan vahingon.

17 §

Tunnistusvälineen hakijana olevan luonnollisen henkilön tunnistaminen

Ensimmäisessä luonnollisen henkilön tunnistaminen tulee tehdä henkilökohtaisesti tai sähköisesti siten, että sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdassa 2.1.2 korotetulle tai korkealle varmuustasolle säädetyt vaatimukset täyttyvät. Henkilön henkilöllisyyden varmentaminen voi perustua viranomaisen myöntämään henkilöllisyyttä osoittavaan asiakirjaan tai tässä laissa tarkoitettuun vahvaan sähköiseen tunnistusvälineeseen. Lisäksi henkilöllisyyden varmentaminen voi perustua julkisen tai yksityisen tahon aiemmin muuhun tarkoitukseen kuin vahvan sähköisen tunnistusvälineen myöntämiseen käyttämään menettelyyn, jonka Viestintävirasto hyväksyy menettelyä koskevien säännösten ja viranomaisvalvonnan perusteella tai 28 §:n 1 kohdassa tarkoitetun vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen vahvistuksen perusteella.

Ensimmäisessä, joka perustuu yksinomaan viranomaisen myöntämään henkilöllisyyttä osoittavaan asiakirjaan, hyväksyttäviä asiakirjoja ovat voimassa oleva Euroopan talousalueen jäsenvaltion, Sveitsin tai San Marinin viranomaisen myöntämä passi tai henkilökortti. Halutessaan tunnistusvälineen tarjoaja voi käyttää henkilöllisyyden varmentamisessa myös muun valtion viranomaisen myöntämää voimassa olevaa passia.

— — — — —

17 a §

Tunnistusvälineen hakijana olevan oikeushenkilön tunnistaminen

Oikeushenkilön ilmoitettu henkilöllisyys tulee varmentaa yritys- ja yhteisörekistereistä tai siten, että vähintään oikeushenkilön henkilöllisyyden todistamista ja varmentamista koskevat sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdassa 2.1.3 korotetulle varmuustasolle säädetyt vaatimukset täyttyvät.

20 §

Tunnistusvälineen myöntäminen

— — — — —

Tunnistusväline myönnetään aina luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle. Luonnollisen henkilön ja oikeushenkilön tunnistusvälineiden kytkös on toteutettava sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdan 2.1.4 mukaisesti. Tunnistusvälineen on oltava henkilökohtainen. Tunnistusvälineeseen voidaan tarvittaessa liittää tieto siitä, että tunnistusvälineen haltija voi tapauskohtaisesti myös edustaa toista luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä.

21 §

Tunnistusvälineen luovuttaminen hakijalle

Tunnistusvälineen tarjoajan on luovutettava tunnistusväline sen hakijalle siten kuin sopimuksessa on sovittu. Tunnistuspalvelun tarjoajan on varmistettava, ettei tunnistusväline joudu oikeudettomasti toisen haltuun välinettä luovutettaessa siten, että sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdassa 2.2.2 vähintään korotetulle varmuustasolle säädetyt vaatimukset täyttyvät.

22 §

Tunnistusvälineen uusiminen

Tunnistusvälineen tarjoaja saa toimittaa tunnistusvälineen haltijalle uuden välineen ilman nimenomaista pyyntöä vain, jos aikaisemmin annettu tunnistusväline on korvattava uudella. Tunnistusvälineen uusimisessa tulee noudattaa sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksen liitteen kohdassa 2.2.4 vähintään korotetulle varmuustasolle säädetyt vaatimuksia.

24 §

Tunnistustapahtumaa ja tunnistusvälinettä koskevien tietojen tallentaminen ja käyttö

Tunnistuspalvelun tarjoajan on tallennettava:

- 1) yksittäisen tunnistustapahtuman ja sähköisen allekirjoittamisen tapahtuman todentamiseksi tarvittavat tiedot;
- 2) tiedot 18 §:ssä tarkoitetuista tunnistusvälineen käyttöön liittyvistä estoista ja käyttörajoituksista;
- 3) varmenteen osalta 19 §:ssä tarkoitetun varmenteen tietosisältö.

Tunnistusvälineen tarjoajan on tallennettava tarvittavat tiedot 17 ja 17 a §:ssä tarkoitusta hakijan ensitunnistamisesta ja siinä käytetystä asiakirjasta tai sähköisestä tunnistamisesta.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettut tiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan tunnistustapahtumasta. Muut 1 ja 2 momentissa tarkoitettut tiedot on säilytettävä viiden vuoden ajan vakituisen asiakassuhteen päättymisestä.

Tunnistustapahtuman yhteydessä syntyneet henkilötiedot on hävitettävä tunnistustapahtuman jälkeen, jollei tallentaminen ole välttämätöntä yksittäisen tunnistustapahtuman todentamiseksi.

Tunnistuspalvelun tarjoaja saa käsitellä tallennettuja tietoja ainoastaan palvelun toteuttamiseksi ja ylläpitämiseksi, laskutusta varten, omien oikeuksiensa turvaamista varten riitatilanteissa, väärinkäytöstilanteiden selvittämisessä sekä tunnistuspalvelua käyttävän palveluntarjoajan tai tunnistusvälineen haltijan pyynnöstä. Tunnistuspalvelun tarjoajan on tallennettava tieto käsittelyn ajankohdasta, syystä ja käsittelijästä.

Jos palveluntarjoaja ainoastaan laskee liikkeelle tunnistusvälineitä:

- 1) 1 momentin 1 kohtaa ja 4 momenttia ei sovelleta siihen;
- 2) 3 momentissa tarkoitettu viiden vuoden tallennusaika lasketaan tunnistusvälineen voimassaolon päättymisestä.

25 §

Tunnistusvälineen peruuttamista tai käytön estämistä koskeva ilmoitus

Tunnistusvälineen haltijan on ilmoitettava tunnistusvälineen tarjoajalle tai tämän nimeämälle muulle taholle tunnistusvälineen katoamisesta, joutumisesta oikeudettomasti toisen haltuun tai oikeudettomasta käytöstä ilman aiheutonta viivytystä havaittuaan asian.

Tunnistusvälineen tarjoajan on tarjottava mahdollisuus tehdä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus milloin tahansa. Tunnistusvälineen tarjoajan on viipymättä peruutettava tunnistusväline tai estettävä sen käyttö saatuaan asiaa koskevan ilmoituksen.

Tunnistusvälineen tarjoajan on asianmukaisesti ja viipymättä merkittävä järjestelmään tieto peruuttamisen tai käytön estämisen ajankohdasta. Tunnistusvälineen haltijalla on oikeus saada pyynnöstä todistus siitä, että hän on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen. Todistusta on pyydettävä 18 kuukauden kuluessa ilmoituksesta.

26 §

Tunnistusvälineen tarjoajan oikeus peruuttaa tai estää tunnistusvälineen käyttö

Sen lisäksi, mitä 25 §:ssä säädetään, tunnistusvälineen tarjoaja voi peruuttaa tunnistusvälineen tai estää sen käytön, jos:

- 1) tunnistusvälineen tarjoajalla on syytä epäillä, että joku muu kuin se, jolle tunnistusväline on myönnetty, käyttää sitä;
- 2) tunnistusväline sisältää ilmeisen virheellisyyden;
- 3) tunnistusvälineen tarjoajalla on syytä epäillä, että tunnistusvälineen käytön turvallisuus on vaarantunut;
- 4) tunnistusvälineen haltija käyttää tunnistusvälinettä olennaisesti sopimusehtojen vastaisella tavalla;
- 5) tunnistusvälineen haltija on kuollut.

Tunnistusvälineen tarjoajan tulee ilmoittaa haltijalle niin pian kuin mahdollista tunnistusvälineen peruuttamisesta tai käytön estämisestä ja sen ajankohdasta sekä siihen johtaneista syistä.

Tunnistusvälineen tarjoajan on palautettava mahdollisuus käyttää tunnistusvälinettä tai annettava haltijalle uusi väline välittömästi 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua syyn poistuttua.

Vaatimustenmukaisuuden arviointi

28 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointielimet

Tämän luvun mukaisen palvelun vaatimustenmukaisuuden voivat arvioida seuraavat arviointielimet siten kuin jäljempänä säädetään:

- 1) vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos;
- 2) muu yleisesti käytetyn menetelmän mukaisesti toimiva ulkoinen arviointielin (*muu ulkoinen arviointilaitos*); tai
- 3) palveluntarjoajan sisäinen yleisesti käytetyn standardin mukainen riippumaton arvioija (*sisäinen tarkastuslaitos*).

29 §

Sähköisen tunnistuspalvelun vaatimustenmukaisuuden arviointi

Tunnistuspalvelun tarjoajan on määräajoin teetettävä palvelulleen 28 §:ssä mainitun arviointielimen arviointi siitä, täyttääkö tunnistuspalvelu tässä laissa säädetty yhteentoimivuutta, tietoturvaa, tietosuojaa ja muuta luotettavuutta koskevat vaatimukset.

Euroopan komissiolle ilmoitettavan sähköisen tunnistamisen järjestelmän vaatimustenmukaisuuden arvioinnista säädetään sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetussa EU:n asetuksessa sekä sähköisen tunnistamisen varmuustasoasetuksessa.

Viestintäviraston oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä tunnistuspalvelun vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytettävistä arviointiperusteista säädetään 42 §:ssä. Viestintävirasto voi määrätä arviointiperusteeksi edellä 1 ja 2 momenteissa tarkoitettujen säädösten lisäksi Euroopan unionin tai muun kansainvälisen toimielimen antamia säännöksiä tai ohjeita, julkaistuja ja yleisesti tai alueellisesti sovellettuja tietoturvallisuutta koskevia ohjeita ja yleisesti käytettyjä tietoturvallisuusstandardeja tai menettelyjä.

30 §

Sähköisen tunnistamisen kansallisen solmupisteen vaatimustenmukaisuuden arviointi

EU:n sähköisen tunnistamisen yhteentoimivuuksjärjestelmään liittyvän kansallisen rajapinnan (*kansallinen solmupiste*) vaatimustenmukaisuus on osoitettava vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen tai muun ulkoisen arviointilaitoksen tekemällä arvioinnilla.

Kansallisen solmupisteen vaatimuksista säädetään yhteentoimivuuksjärjestelmän vahvistamisesta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014 12 artiklan 8 kohdan mukaisesti annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2015/1501. Viestintäviraston oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä kansallisen solmupisteen vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytettävistä arviointiperusteista säädetään 42 §:ssä.

31 §

Tarkastuskertomus

Tunnistuspalvelun tarjoajan ja Väestörekisterikeskuksen on hankittava vaatimustenmukaisuuden arvioinnista tarkastuskertomus, joka toimitetaan Viestintävirastolle.

Tarkastuskertomus on voimassa arvioinnissa käytetyn standardin määrittelemän ajan, kuitenkin enintään 2 vuotta.

32 §

Luottamuspalvelun vaatimustenmukaisuuden vahvistaminen

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos tarkastaa hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan ja hyväksytyn luottamuspalvelun vaatimustenmukaisuuden noudattaen, mitä siitä sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetussa EU:n asetuksessa säädetään.

Viestintäviraston oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä vaatimustenmukaisuuden arvioinnissa käytettävistä arviointiperusteista säädetään 42 §:ssä. Viestintävirasto voi määrätä arviointiperusteeksi Euroopan unionin tai muun kansainvälisen toimielimen antamia säännöksiä tai ohjeita, julkaistuja ja yleisesti tai alueellisesti sovellettuja tietoturvalisuutta koskevia ohjeita ja yleisesti käytettyjä tietoturvalisuusstandardeja tai menettelyjä.

33 §

Arviointielintä koskevat yleiset vaatimukset

Edellä 28 §:ssä mainittuja arviointielimiä koskevat seuraavat pätevyysvaatimukset:

- 1) se on toiminnallisesti ja taloudellisesti riippumaton arvioinnin kohteista;
- 2) sen henkilökunnalla on hyvä tekninen ja ammatillinen koulutus sekä riittävän laaja-alainen kokemus arviointitoimintaan kuuluvissa tehtävissä;
- 3) sillä on arviointitoiminnan edellyttämät laitteet, tilat, välineet ja järjestelmät;
- 4) sillä on asianmukaiset ohjeet toimintaansa ja sen seurantaan varten.

Viestintäviraston oikeudesta antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa säädetyistä vaatimuksista säädetään 42 §:ssä.

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on osoitettava 1 momentin 1—3 kohdassa säädettyjen vaatimusten täyttyminen kansallisen akkreditointiyksikön akkreditoinnilla noudattaen, mitä siitä tuotteiden kaupan pitämiseen liittyvää akkreditointia ja markkina-valvontaa koskevista vaatimuksista ja neuvoston asetuksen (ETY) N:o 339/93 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 765/2008 ja vaatimustenmukaisuuden arviointipalvelujen pätevyyden toteamisesta annetussa laissa (920/2005) säädetään.

Tunnistuspalvelun tarjoajan on esitettävä 10 §:ssä säädetyssä ilmoituksessa selvitys siitä, että sen vaatimustenmukaisuuden arvioinut muu ulkoinen arviointilaitos tai sisäinen tarkastuslaitos täyttää 1 momentissa säädetyt vaatimukset. Edellä 1 momentin 1—3 kohdassa säädettyjen vaatimusten täyttäminen on osoitettava 3 momentissa tarkoitettulla akkreditoinnilla tai muulla yleisesti käytettyyn standardiin perustuvalla riippumattomalla menettelyllä.

Ulkomaisen akkreditointiyksikön antama akkreditointi vastaa 3 ja 4 momentissa tarkoitettua akkreditointipäätöstä.

34 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen hyväksyminen

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen hyväksyy Viestintävirasto. Arviointilaitos voidaan hyväksyä määräajaksi, jos siihen on erityinen syy. Viestintävirasto voi hyväksymistä koskevaan päätökseen sisällyttää arviointilaitoksen pätevyysaluetta ja valvontaa sekä toimintaa koskevia rajoituksia ja ehtoja.

35 §

Hakemus vaatimustenmukaisuuden arviointilaitokseksi

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos hyväksytään hakemuksen perusteella. Hakemukseen on liitettävä hakijaa ja sen toimintaa koskevat tiedot, joiden perusteella voidaan arvioida 33 §:ssä tarkoitettujen vaatimusten täyttyminen.

Viestintävirasto voi hakemusta käsiteltäessä hankkia lausuntoja sekä antaa hakemuksen ja siinä esitettyjen tietojen arvioimisen ulkopuolisille asiantuntijoille.

36 §

Hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen ja sähköisen leiman luontivälineen sertifiointi

Viestintävirasto voi hakemuksesta nimetä sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen 30 artiklassa ja 39 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja yksityisiä tai julkisia sertifiointilaitoksia, joiden tehtävänä on sertifioida hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen tai hyväksytyn sähköisen leiman luontivälineitä. Sertifiointilaitos voidaan nimetä määrääjäksi. Hakemuksessa on esitettävä Viestintäviraston pyytämät hakemuksen käsittelemiseksi tarpeelliset tiedot.

Sertifiointilaitoksen tulee olla toiminnallisesti ja taloudellisesti sähköisen allekirjoituksen ja sähköisen leiman luontivälineiden valmistajista riippumaton. Sillä tulee olla toiminnan laajuuden kannalta riittävä vastuuvakuutus tai muu vastaava järjestely ja käytössään riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä sekä toiminnan edellyttämät järjestelmät, laitteet ja välineet.

37 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen toiminta

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos ja sertifiointilaitos voivat tehtävässään käyttää apunaan organisaation ulkopuolisia henkilöitä. Arviointilaitos ja sertifiointilaitos vastaavat myös apunaan käyttämiensä henkilöiden työstä.

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen on tässä laissa tarkoitettuja julkisia hallintotehtäviä hoitaessaan noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003), kielilaissa (423/2003) sekä saamen kielilaissa (1086/2003) säädetään. Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen tai sertifiointilaitoksen taikka niiden käyttämän tytäryhtiön tai alihankkijan henkilöstöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä tässä pykälässä tarkoitettuja tehtäviä hoidettaessa. Vahingonkorvausvastuusta säädetään vahingonkorvauslaissa (412/1974).

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen on ilmoitettava Viestintävirastolle kaikista muutoksista, joilla on vaikutusta hyväksymisen tai nimeämisen edellytysten täyttymiseen.

38 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen hyväksymisen tai sertifiointilaitoksen nimeämisen peruuttaminen

Jos Viestintävirasto toteaa, että vaatimustenmukaisuuden arviointilaitos tai sertifiointilaitos ei täytä sille säädettyjä edellytyksiä tai toimii olennaisesti säännösten vastaisesti, Viestintäviraston on asetettava sille riittävä määräaika asian korjaamiseksi.

Viestintävirasto voi peruuttaa arviointilaitoksen hyväksymisen tai sertifiointilaitoksen nimeämisen, jos arviointilaitos tai sertifiointilaitos ei ole korjannut toimintaansa 1 momentin nojalla asetetussa määräajassa ja kyseessä on olennainen rikkomus tai laiminlyönti.

Luottamuspalveluja koskevia säännöksiä

39 §

Varmenteen peruuttaminen

Allekirjoittajan tai sähköisen leiman haltijan on viipymättä pyydettävä hyväksytyn varmenteen myöntäneeltä varmentajalta varmenteen peruuttamista, jos hänellä on perusteltu syy epäillä allekirjoituksen tai sähköisen leiman luomistietojen oikeudetonta käyttöä.

Hyväksyttyjä varmenteita tarjoavan varmentajan on viipymättä peruutettava hyväksytty varmenne, jos allekirjoittaja tai sähköisen leiman haltija pyytää sitä. Varmenteen peruuttamispyynnön katsotaan saapuneen varmentajalle silloin, kun se on ollut varmentajan käytettävissä siten, että pyyntöä voidaan käsitellä.

40 §

Vastuu allekirjoituksen tai sähköisen leiman luomistietojen oikeudettomasta käytöstä

Allekirjoittaja ja sähköisen leiman haltija vastaa hyväksytyllä varmenteella varmennetun kehittyneen sähköisen allekirjoituksen luomistietojen ja sähköisen leiman luomistietojen oikeudettomasta käytöstä aiheutuneesta vahingosta, kunnes varmenteen peruuttamispyyntö on saapunut varmentajalle siten kuin 39 §:n 2 momentissa säädetään.

Kuluttajalla on kuitenkin 1 momentissa säädetty vastuu vain, jos:

- 1) hän on luovuttanut luomistiedot toiselle;
- 2) luomistietojen joutuminen niiden käyttöön oikeudettomalle on aiheutunut hänen huolimattomuudestaan, joka ei ole lievää; tai
- 3) hän menetettyään luomistietojen hallinnan muulla kuin 2 kohdassa mainitulla tavalla on laiminlyönyt pyytää varmenteen peruuttamista siten kuin 39 §:n 1 momentissa säädetään.

41 §

Luottamuspalvelun tarjoajan vastuu

Luottamuspalvelun tarjoajan vastuusta säädetään sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen 13 artiklassa.

Hyväksytyn varmenteen tarjoava varmentaja on vastuussa vahingosta, joka hyväksyttyyn varmenteeseen luottaneelle on aiheutunut siitä, että varmentaja tai sen apunaan käyttämä henkilö ei ole peruuttanut varmennetta 39 §:ssä säädetyllä tavalla. Varmentaja vapautuu vastuusta, jos se näyttää, että vahinko ei ole aiheutunut sen omasta tai sen apunaan käyttämän henkilön huolimattomuudesta.

42 §

Yleinen ohjaus sekä Viestintäviraston määräykset

Vahvan sähköisen tunnistamisen ja sähköisten luottamuspalveluiden yleinen ohjaus ja kehittäminen kuuluvat liikenne- ja viestintäministeriölle.

Viestintävirasto voi antaa tarkempia määräyksiä:

- 1) tunnistusjärjestelmän 8 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdan mukaisista turvallisuutta ja luotettavuutta koskevista vaatimuksista;
- 2) 10 §:ssä tarkoitettujen ilmoitettavien tietojen sisällöstä ja niiden toimittamisesta Viestintävirastolle;

3) 12 a §:n 2 momentissa tarkoitetuista luottamusverkoston rajapintojen ominaisuuksista;

4) siitä, milloin 16 §:ssä tarkoitettu häiriö on merkittävä sekä 16 §:n 1 momentissa tarkoitettun ilmoituksen sisällöstä, muodosta ja toimittamisesta;

5) 29, 30 ja 32 §:ssä tarkoitetuista arvioitavan tunnistus- tai luottamuspalvelun sekä kansallisen solmupisteen vaatimustenmukaisuuden arviointiperusteista;

6) 33 §:ssä säädettyistä vaatimustenmukaisuuden arviointielimen pätevyysvaatimuksista ottaen huomioon, mitä sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetussa EU:n asetuksessa säädetään;

7) 35 §:ssä tarkoitettuun hakemukseen sisällytettävistä tiedoista ja niiden toimittamisesta Viestintävirastolle;

8) 36 §:ssä tarkoitettua sertifiointilaitosta koskevista vaatimuksista, sertifiointissa noudatettavasta menettelystä sekä sähköisen allekirjoituksen ja leiman luontivälinettä koskevista vaatimuksista ottaen huomioon, mitä sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetussa EU:n asetuksessa säädetään.

42 a §

Viestintäviraston tehtävät

Viestintäviraston tehtävänä on valvoa tämän lain noudattamista, jollei tässä laissa muuta säädetä.

Viestintäviraston tehtävänä on sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen mukaisesti:

1) osallistua Euroopan unionin jäsenvaltioiden väliseen yhteistyöhön asetuksen 12 artiklassa tarkoitettua sähköisen tunnistamisen yhteentoimivuusjärjestelmässä ja sitä varustetussa yhteistyöverkostossa;

2) ilmoittaa sähköisen tunnistamisen järjestelmiä Euroopan komissiolle asetuksen 7—10 artiklan mukaisesti;

3) toimia asetuksen 17 artiklassa tarkoitettuna valvontaelimenä ja hoitaa sille asetuksessa säädettyjä tehtäviä;

4) ylläpitää ja julkaista luetteloita Suomessa hyväksytyistä luottamuspalveluiden tarjoajista ja niiden tarjoamista hyväksytyistä luottamuspalveluista asetuksen 22 artiklan mukaisesti.

Viestintäviraston ratkaisultaan eivät kuulu osapuolten välistä sopimussuhdetta tai korvausvastuuta koskevat asiat.

42 b §

Tietosuojavaltuutetun tehtävät

Tietosuojavaltuutetun tehtävänä on valvoa tämän lain henkilötietoja koskevien säännösten noudattamista.

42 c §

Väestörekisterikeskuksen tehtävät

Väestörekisterikeskuksen tehtävänä on ylläpitää 30 §:ssä tarkoitettua kansallista solmupistettä.

43 §

Tiedonsaantioikeus

Viestintävirastolla on tämän lain mukaisia tehtäviä suorittaessaan oikeus salassapitosäännösten estämättä saada tehtäviensä suorittamiseksi tarvittavat tiedot niiltä, joiden oikeuksista ja velvollisuuksista tässä laissa säädetään ja jotka toimivat näiden lukuun.

— — — — —

44 §

Viranomaisten välinen yhteistyö ja oikeus luovuttaa tietoja

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, Viestintävirastolla ja tietosuojavaltuutetulla on oikeus luovuttaa salassapitosäännösten tai muiden tietojen luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä Finanssivalvonnalle ja Kilpailu- ja kuluttajavirastolle sellaisia tietoja, jotka ovat tarpeen niiden tehtävien suorittamiseksi. Finanssivalvonnalla ja Kilpailu- ja kuluttajavirastolla on vastaava oikeus luovuttaa salassapitosäännösten estämättä Viestintävirastolle ja tietosuojavaltuutetulle tietoja, jotka ovat tarpeen niiden tässä laissa säädettyjen tehtävien suorittamiseksi.

— — — — —

45 §

Hallintopakkekeinot

Viestintävirasto voi antaa huomautuksen sille, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä, määräyksiä tai päätöksiä taikka sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annettua EU:n asetusta tai sen nojalla annettuja säännöksiä, sekä velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa. Päätöksen tehosteeksi voidaan asettaa uhkasakko tai uhka, että toiminta keskeytetään osaksi tai kokonaan taikka että tekemättä jätetty toimenpide teetetään asianomaisen kustannuksella. Uhkasakosta, keskeyttämisuudesta ja teettämisuudesta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

— — — — —

45 a §

Väliaikainen päätös

Jos sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annettua EU:n asetusta, tätä lakia taikka niiden nojalla annettua säännöstä tai määräystä koskeva virhe tai laiminlyönti taikka tietoturvahäiriö vaarantaa välittömästi ja olennaisesti tunnistus- tai luottamuspalvelun luotettavuuden, Viestintävirasto voi viipymättä päättää tarvittavista väliaikaisista toimista 45 §:ssä säädetystä määräajasta riippumatta.

Viestintäviraston on ennen väliaikaisia toimia koskevan päätöksen antamista varattava sen kohteena olevalle tilaisuus tulla kuulluksi, paitsi jos kuulemista ei voida toimittaa niin nopeasti kuin asian kiireellisyys välttämättä vaatii.

Väliaikaisena toimenä Viestintävirasto voi kieltää tai keskeyttää:

- 1) tunnistusmenetelmän tarjoamisen vahvana sähköisenä tunnistamisena;
- 2) sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen 3 artiklan 17 kohdassa tarkoitetun hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoamisen;
- 3) sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen 9 artiklan 1 kohdan mukaisesti ilmoitetun sähköisen tunnistamisen järjestelmän tarjoamisen;
- 4) sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen 7 artiklan f kohdassa tarkoitetun todentamisen tarjoamisen.

Väliaikaiset toimet voivat olla voimassa enintään kolme kuukautta. Väliaikaisia toimia koskevaan päätökseen saa hakea muutosta erikseen samalla tavoin kuin 45 §:n 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen.

46 §

Tarkastusoikeus

Viestintävirastolla on oikeus tehdä tunnistuspalvelun tarjoajaa ja sen tarjoamaa palvelua, 28 §:ssä tarkoitettua arviointielintä, 36 §:ssä tarkoitettua hyväksytyn sähköisen allekirjoituksen ja sähköisen leiman luontivälineen sertifiointilaitosta ja niiden toimintaa, hyväksyttyjä varmenteita tarjoavaa varmentajaa sekä luottamuspalvelun tarjoajan ja niiden palvelua koskeva tarkastus. Tarkastus voidaan tehdä tässä laissa tai sähköistä tunnistamista ja luottamuspalveluista annetussa EU:n asetuksessa taikka niiden nojalla annetuissa säännöksissä, määräyksissä ja päätöksissä asetettujen velvoitteiden valvomiseksi. Tarkastuksesta säädetään hallintolain 39 §:ssä.

Viestintävirasto määrää tarkastajan toimittamaan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksen. Tarkastusta toimittavalla henkilöllä on oikeus tutkia sellaiset tunnistuspalvelun tarjoajan, hyväksyttyjä varmenteita tarjoavan varmentajan ja luottamuspalvelun tarjoajan tai niiden apunaan käyttämien henkilöiden laitteet ja ohjelmistot, joilla voi olla merkitystä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen valvonnassa.

Tunnistuspalvelun tarjoajien, hyväksyttyjä varmenteita tarjoavien varmentajien ja luottamuspalvelun tarjoajien tai niiden apunaan käyttämien henkilöiden on tarkastusta varten päästettävä 2 momentissa tarkoitettu tarkastaja muihin kuin pysyväisluonteiseen asumiseen tarkoitettuihin tiloihin.

Tietosuojavalvottutulla on tehtävänsä suorittaessaan henkilötietolaissa tarkoitettua tarkastusoikeudet.

47 §

Viestintävirastolle maksettavat maksut

Edellä 10 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen tehneen tunnistuspalvelun tarjoajan ja palveluntarjoajien yhteenliittymän on suoritettava Viestintävirastolle 5 000 euron rekisteröimismaksu. Lisäksi tunnistuspalvelun tarjoajan ja yhteenliittymän on suoritettava Viestintävirastolle vuosittain 14 000 euron valvontamaksu.

Sähköisestä tunnistamisesta ja luottamuspalveluista annetun EU:n asetuksen 21 artiklassa tarkoitettua ilmoituksen tehneen hyväksytyn luottamuspalvelun tarjoajan ja hyväksyttyä luottamuspalvelua tarjoavan varmentajan on suoritettava Viestintävirastolle 5 000 euron rekisteröimismaksu kustakin tarjoamastaan luottamuspalvelusta. Lisäksi edellä mainittujen on suoritettava Viestintävirastolle vuosittain 14 000 euron valvontamaksu ensimmäisestä tarjoamastaan hyväksytystä luottamuspalvelusta ja sitä seuraavista tarjoamistaan hyväksytyistä luottamuspalveluista vuosittain 9 000 euroa. Jos hyväksyttyjä luottamuspalveluja tarjoava varmentaja tekee myös 10 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen, sen on lisäksi suoritettava 1 momentissa tarkoitettu rekisteröimismaksu.

Edellä 34 §:n mukaisesti hyväksytyn vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen on suoritettava Viestintävirastolle 10 000 euron nimeämismaksu. Lisäksi arviointilaitoksen on suoritettava Viestintävirastolle vuosittain 15 000 euron valvontamaksu.

Edellä 36 §:n mukaisesti nimetyn sertifiointilaitoksen on suoritettava Viestintävirastolle 10 000 euron nimeämismaksu. Lisäksi sertifiointilaitoksen on suoritettava vuosittain 15 000 euron valvontamaksu.

Rekisteröimismaksu, nimeämismaksu ja valvontamaksu kattavat niitä kustannuksia, joita aiheutuu Viestintävirastolle tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisesta 46 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviä lukuun ottamatta. Valvontamaksu on suoritettava täy-

simääräisesti myös toiminnan ensimmäisenä vuotena, vaikka toiminta aloitettaisiin kesken vuotta. Valvontamaksua ei palauteta, vaikka palveluntarjoaja lopettaisi toimintansa kesken vuotta.

Rekisteröimismaksun, nimeämismaksun ja valvontamaksun määrää maksettavaksi Viestintävirasto ja ne ovat suoraan ulosottokelpoisia. Viestintäviraston maksun määräämistä koskevaan päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 49 §:n 1 momentissa säädetään. Tarkempia säännöksiä maksujen täytäntöönpanosta voidaan antaa liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella.

Rekisteröimismaksun, nimeämismaksun ja valvontamaksun perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa. Jollei maksuja suoriteta viimeistään eräpäivänä, maksamattomalle määrälle peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:ssä tarkoitetun korkokannan mukaan. Viivästyskoron sijasta viranomaisen voi periä viiden euron suuruisen viivästysmaksun, jos viivästyskoron määrä jää tätä pienemmäksi.

Edellä 46 §:n 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksesta peritään sen kohteena olevalta tarkastuksesta aiheutuneet kustannukset noudattaen valtion maksuperustelakia.

6 luku

Erinäiset säännökset

49 §

Muutoksenhaku viranomaisen päätökseen

Viestintäviraston päätökseen, joka koskee 47 §:ssä tarkoitettua Viestintävirastolle maksettavaa maksua, saa vaatia oikaisua siten kuin hallintolain 7 a luvussa säädetään.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun Viestintäviraston päätökseen sekä Viestintäviraston muuhun kuin 1 momentissa tarkoitettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintokäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen hyväksymisen ja sertifiointilaitoksen nimeämisen peruuttamista koskevassa asiassa saa hakea muutosta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden muuhun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Viestintävirasto voi päätöksessään määrätä, että päätöstä on noudatettava ennen kuin se on saanut lainvoiman. Valitusviranomaisen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon, kunnes valitus on ratkaistu.

Muutoksenhausta tietosuojavaltuutetun päätökseen säädetään henkilötietolaissa.

49 a §

Muutoksenhaku vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen päätökseen

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen saa vaatia oikaisua Viestintävirastolta siten kuin hallintolain 7 a luvussa säädetään.

Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Vaatimustenmukaisuuden arviointilaitoksen ja sertifiointilaitoksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2016. Sen 7 b §:ää sovelletaan kuitenkin vasta 1 päivästä toukokuuta 2017 alkaen.

Tunnistusvälineen tarjoaja saa käyttää tämän lain 17 §:n 2 momentissa tarkoitettuna hyväksyttävänä asiakirjana myös Euroopan talousalueen jäsenvaltion viranomaisen 1 päivän lokakuuta 1990 jälkeen myöntämää voimassa olevaa ajokorttia 31 päivään joulukuuta 2018.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olevat Viestintäviraston määräykset jäävät voimaan.

Lain 12 §:ssä säädettyyn rekisteriin merkityn tunnistuspalvelun tarjoajan on tehtävä viimeistään kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta Viestintävirastolle tämän lain 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu muutosilmoitus, jos se haluaa jatkaa vahvan sähköisen tunnistuspalvelun tarjoajana. Tämän lain 10 §:ssä edellytetyt tiedot tulee toimittaa Viestintävirastolle viimeistään 31 päivänä tammikuuta 2017.

Viestintäviraston tulee käsitellä tunnistuspalvelun tarjoajan 4 momentissa tarkoitettu muutosilmoitus ja tehdä ilmoituksesta johtuvat merkinnät 12 §:ssä säädettyyn rekisteriin viimeistään kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun se on saanut muutosilmoituksen ja muut 4 momentissa säädetty tiedot.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla myönnetty vahva sähköinen tunnistusväline katsotaan edelleen vahvaksi sähköiseksi tunnistusvälineeksi vähintään korotetulla varmuustasolla kahden kuukauden ajan tämän lain voimaantulosta. Jollei 7 momentista muuta johdu ja jos tunnistuspalvelun tarjoaja tekee 4 momentissa tarkoitetun muutosilmoituksen asetetussa määräajassa, tunnistuspalvelun tarjoajan ennen tämän lain voimaantuloa ja tämän lain voimaan tulon jälkeen myöntämä tunnistusväline katsotaan vahvaksi sähköiseksi tunnistusvälineeksi vähintään korotetulla varmuustasolla, kunnes Viestintävirasto on tehnyt tunnistuspalvelua koskevan merkinnän 12 §:ssä tarkoitettuun rekisteriin muutosilmoituksessa annettujen tietojen perusteella.

Sähköinen tunnistusväline, joka on myönnetty tämän lain 17 §:n mukaisesti hakijalla aikaisemmin olleen sähköisen tunnistusvälineen perusteella, katsotaan vahvaksi sähköiseksi tunnistusvälineeksi, jos:

1) tunnistusväline on myönnetty viimeistään kahden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta; tai

2) tunnistusväline on myönnetty kahden kuukauden jälkeen tämän lain voimaantulosta sellaisen toisen vahvan sähköisen tunnistusvälineen perusteella, jonka myöntänyt tunnistusvälineen tarjoaja on tehnyt 4 momentissa tarkoitetun muutosilmoituksen.

Sähköistä tunnistusvälinettä ei katsota enää vahvaksi sähköiseksi tunnistusvälineeksi, jos tunnistuspalvelun tarjoaja ei tee 4 momentissa tarkoitettua muutosilmoitusta asetetussa määräajassa. Viestintäviraston on tällöin poistettava tunnistuspalvelun tarjoaja 12 §:ssä tarkoitettua rekisteristä ja ilmoitettava rekisteristä poistamisesta tunnistuspalvelun tarjoajalle.

Helsingissä 29 päivänä kesäkuuta 2016

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner